

Op het menu

Raad van State van de Lage Landen

Isabelle Larmuseau

Op 6 november 2018 spreekt de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Nederlandse Raad van State de openingsrede uit tijdens de jaarlijkse openingszitting van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges. De titel van zijn rede klinkt veelbelovend: *'Vlaamse en Nederlandse bestuursrechtspraak in vergelijkend perspectief'*.

Toevallig of niet speelt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Nederlandse Raad van State een hoofdrol in dit nummer. Deze Afdeling ligt aan de grondslag van belangwekkende omgevingsrechtspraak van het Europese Hof van Justitie. De Lage Landen wachten in spanning af wat het Europese Hof in het najaar zal antwoorden op het groot aantal door de Afdeling gestelde prejudiciële vragen over de programmatische aanpak stikstof. De Nederlandse vraagstelling is zo indrukwekkend dat even de gedachte oppopt *'smart may have the answers, but stupid has all the interesting questions'*, ooit de reclameslogan van een hip kledingmerk. Hoe *'smart'* de vernietigende conclusie van 25 juli 2018 van advocaat-generaal Juliane Kokott is, beoordelen Ralph Frins, Hans Woldendorp en Hendrik Schoukens in een eerste prognose.

Het thema van de programmatische aanpak stikstof opent de ogen voor vraagstukken die in Vlaanderen nog niet eerder werden belicht: wat met de inzet van expertsystemen, Big Data en artificiële intelligentie bij het voorbereiden en nemen van overheidsbesluiten? Welke stukken moet de overheid bij de bestuursrechter overleggen en wat als er helemaal geen papieren stukken meer zijn en het bestreden besluit geautomatiseerd is tot stand gekomen? Openingsredenaar Bart Jan van Ettehoven vond in alle drukte nog de tijd om voor TOO een bijdrage te schrijven over Big Data en bestuursrechtspraak in België/Vlaanderen.

Ook de *'interesting questions'* over kleinhandel en ruimtelijke planning komen uit Nederland. Na het arrest van 30 januari 2018 van het Europese Hof, toonde de Afdeling zich op 20 juni 2018 bijzonder streng. Waar de gemeente Appingedam het *'falend Belgisch handelvestigingsbeleid'* als motief had ingeroepen om, anders en beter dan België/Vlaanderen, beperkingen op kleinhandel op te nemen in het ruimtelijk plan, kreeg zij van de Afdeling een *'terug naar af'*. Via de bestuurlijke lus heeft Appingedam nu tijd tot december 2018 om de brancheringsregeling beter te onderbouwen of het ruimtelijk plan aan te passen. Matthias Strubbe volgt het voor TOO van nabij op.

Zullen we na de openingsrede van 6 november 2018 besluiten dat de Nederlandse en Belgische Raad van State en de Vlaamse bestuursrechtscolleges beter onder één noemer worden gebracht: de Raad van State van de Lage Landen?

Dat Vlaanderen op zich reeds multirechtscultureel is, blijkt alvast uit het veelvoud aan rechtspraakcommentaren in dit nummer, één voor van elk van de vijftien sub-thema's van het omgevingsrecht en omgevingsbeleid, met dank aan de gloednieuwe redactieploeg en correspondenten. ■